K POZNÁNÍ MOTÝLU ČESKOSLOVENSKÉ ČÁSTI CÉROVÉ VRCHOVINY

ZUR KENNTNIS DER SCHMETTERLINGSFAUNA DES TSCHECHOSLOWAKISCHEN TEILES VON CÉROVÁ VRCHOVINA

(LEPIDOPTERA)

Jiří Skýpala

Cérová vrchovina je součástí hornatého pásma,které na severozápadě ohraničuje Velkou uherskou nížinu a probíhá od Bakoňského lesa na severním břehu Balatonu, severně od Budapešti, přes Mátru až po řeku Bodrog a tvoří jihovýchodní hranici naší republiky od Štúrova až po Slovenské Nové Město.

Část Cérové vrchoviny, která leží na našem území, se rozprostírá na jih od Lučence, Hodejova a Fiľakova až po státní hranici. Je to mírně zvlněná pahorkatina, jejíž hlavní vrcholy (Rogáč, Veľ.Bučoň,Šiator) dosahují nadmořské výšky od 500 do 700 m.

Hlavní dřevinou je zde dub cer (Quercus ceris), dále jiné druhy dubů (Quercus spp.) spolu s akátem (Robinia pseudoacacia) a s přimíšeným bukem (Fagus silvatica), habrem (Carpinus betulus), břízou (Betula alba) a borovicemi (Pinus nigra a Pinus silvestris). V podrostním patře jsou teplomilné křoviny, z nichž zasluhuje zmínky hlavně břestovec jižní (Celtis australis), měchýřník žanovec (Colutea arborescens) chebdí (Sambucus ebulus) a další.

Lesní plochy se střídají se zemědělskou půdou, kde vedle orné půdy převažují pastviny a opuštěné zplanělé ovocné sady a zahrady (v pohraničním pásmu) a opuštěné i obhospodařované čedičové a pískovcové lomy s výrazně suchomilnou a teplomilnou pontickou květenou.

Vyhraněné podmínky rostlinného krytu výrazně ovlivňují i složení fauny - zvláště pak hmyzu, a tak zde nalézáme druhy výrazně teplomilné, vázané na flóru dubového pásma. Krajinná spojitost s maďarskými vrchovinami (Mátra, Czerhát) vytváří ideální podmínky pro pronikání jižních druhů na naše území.

Z Lepidopter proniká na toto území např. Libythea celtis, Everes decoloratus, Marumba quercus, Toxocampa lusoria, Toxocampa limosa,Zanclognatha tarsicristalis a pod., z Coleopter např. Bolbelasmus unicornis a Ochodaeus chrysomeloides (legit autor 8.7.1973), různé druhy krasců (Buprestidae) a pod.

Pro poznání fauny této lokality uvádím seznam Lepidopter chycených zde v období 4. - 10.7.1973 a 8. - 15.7.1975. Noční druhy byly chytány na petrolejovou punčoškovou lampu o prům. svítivosti cca 250cd.

čís.	druh	♂♂		♀♀	
		4.–10.7. 1973	8.–15.7. 1975	4.–10.7. 1973	8.–15.7. 1975
		ks		ks	
1	Colias hyale	–	1	–	–
2	Colias australis	–	1	–	–
3	Hipparchia circe	2	2	–	–
4	Hipparchia fagi	7	2	–	–
5	Pararge aegeria ssp. aegerides	–	–	–	1
6	Vanessa atalanta	–	2	–	–
7	Fabriciana adippe f. cleodoxa	1	–	–	–
8	Fabriciana niobe f. eris	–	–	–	1
9	Melitaea didyma	2	–	–	–
10	Melitaea athalia	1	–	–	–
11	Melitaea aurelia	2	–	–	–
12	Libythea celtis	1	1	–	1
13	Quercusia quercus	1	–	–	1
14	Nordmannia acaciae	–	–	–	1
15	Philotes baton	1	2	2	1
16	Plebejus argus	2	–	1	–
17	Glaucopsyche alexis	–	–	1	–
18	Everes argiades	2	–	–	–
19	Everes decoloratus	3	9	3	5
20	Cupido minimus	–	1	1	1
21	Celastrina argiolus	1	–	2	–
22	Scolitantides orion	–	1	1	3
23	Meleageria daphnis	1	–	–	–
24	Pyrgus malvae	–	1	–	–
25	Ochlodes venatus	1	–	–	–
26	Marumba quercus	–	4	–	–
27	Syntomis phegea	velmi hojná			
28	Dysauxes ancilla	–	3	–	3
29	Rhoselia albula	–	2	–	–
30	Celama cicatricalis	–	2	–	–
31	Miltochrista miniata	–	1	–	–
32	Drepana falcataria	–	–	–	1
33	Drepana cultraria	–	1	–	–
34	Drymonia querna	1	16	–	–
35	Spatalia argentina	1	12	–	–

36	Ochrostigma melagona	1	4	-	-
37	Pterostoma palpina	-	1	-	-
38	Pygaera pigra	-	1	-	-
39	Thyris fenestrella	-	2	-	1
40	Chamaesphecia trianuliformis	-	1	-	-
41	Zygaena ephialtes f. coronillae	-	-	2	-
	f. trigonellae	-	2	-	3
42	Zygaena trifolii	-	-	1	-
43	Zygaena meliloti	-	1	-	-
44	Zygaena carniolica	velmi hojná			
45	Zygaena achillae	-	1	3	-
46	Agrotis vestigialis	-	1	-	1
47	Rhyacia brunnea	1	-	-	-
48	Harmodia luteago	-	2	-	1
49	Aplecta nebulosa	1	-	-	-
50	Harmodia bicruris	1	-	-	-
51	Hadena reticulata	1	-	-	-
52	Stygiostola umbratica	-	3	-	-
53	Parastichtis scolopacina	-	1	-	1
54	Parastichtis secalis	-	1	-	-
55	Pyrrhia umbra	1	-	1	-
56	Hylophila prasinana	-	1	-	1
57	Hylophilina bicolorana	-	-	-	1
58	Toxocampa lusoria	-	14	1	-
59	Toxocampa limosa	-	1	-	1
60	Prothymia viridaria	-	-	-	1
61	Zanclognatha tarsicristalis	-	1	-	-
62	Zanclognatha tarsipennalis	-	1	-	-
63	Herminia derivalis	3	10	2	-
64	Hypena rostralis	-	-	-	1
65	Cymatophora or	-	2	-	1
66	Cochlidion limacodes	-	2	-	-
67	Chlorissa cloraria	1	1	1	-
68	Chlorissa viridaria	-	4	-	1
69	Hemistola chrasoprasaria	-	1	-	-
70	Rhodostrophia vibicaria	-	1	-	-
71	Cosymbia ruficillaria	1	-	1	2
72	Cosymbia punctaria	-	-	1	-
73	Scopula marginepunctata	-	1	-	1
74	Scopula nigropunctata	1	1	-	-

75	Sterrha ochrata	3	1	2	2
76	Sterrha moniliata	-	3	-	1
77	Sterrha trigeminata	-	-	1	1
78	Sterrha dilutaria	-	1	-	2
79	Sterrha humiliata	-	2	-	1
80	Sterrha deversaria	-	1	-	1
81	Cidaria rubidata	-	4	-	1
82	Cidaria procellata	-	1	-	-
83	Cidaria albicillata	-	-	-	1
84	Cidaria galliata	-	2	-	-
85	Cidaria flavofasciata	1	3	1	1
86	Philereme transversata	-	-	-	1
87	Cataclysma riguata	-	1	-	-
88	Asthena ansenaria	-	-	1	-
89	Horisme corticata	-	1	-	-
90	Horisme tersata	-	3	-	2
91	Abraxas grossulariata	-	-	-	1
92	Ennomos alniaria	-	-	-	1
93	Ennomos quercinaria	-	-	-	1
94	Selenia bilunaria	-	2	-	-
95	Crocallis elinguaria	-	1	-	-
96	Angerona prunaria f. corylaria	2	1	-	-
97	Plagodis dolabraria	-	1	-	-
98	Semiothisa notata	-	4	-	-
99	Semiothisa glarearia	-	3	-	-
100	Semiothisa alternaria	1	-	-	-
101	Biston betularius f. insularia	-	1	-	-
	f. carbonaria	-	1	-	-
102	Boarmia arenaria	1	6	-	-
103	Boarmia bistortata f. defessaria	1	1	-	-

Uvedené dokladové exempláře jsou ve sbírce autora.

Zusammenfassung

In der vorliegenden Arbeit wird das Resultat der faunistischen Erforschung des Gebietes Cérová vrchovina (Kreis Lučenec, Slowakei) angegeben, das bisher nur am Rande der Aufmerksamkeit der tschechoslowakischen Entomologen stand.

Adresa autora (Anschrift des Autors) :

Ing. Jiří Skýpala, Jiráskova 402, 255 01 Praha 5 - Zbraslav.